

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सूचना-१

भन्सार (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०६६

भन्सार नियमावली, २०६४ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,
भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ९२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यी नियमहरूको नाम “भन्सार (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०६६” रहेको छ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **भन्सार नियमावली, २०६४ को नियम ७ मा संशोधन:** भन्सार नियमावली, २०६४ (यसपछि “मूल नियमावली” भनिएको) को नियम ७ को उपनियम (७) र (८) मा रहेका “तीन महिनाभित्र” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “छ महिनाभित्र” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

३. **मूल नियमावलीको नियम १० मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम १० को,-

(१) उपनियम (५) को सट्टा देहायको उपनियम (५) राखिएको छ :-

“(५) वण्डेड वेयर हाउसको इजाजतपत्र प्राप्त गरी करमुक्त पसल सञ्चालन गर्न स्वीकृति प्राप्त व्यक्तिले त्यस्तो करमुक्त पसलबाट विक्री गर्नको लागि पैठारी गर्ने मालवस्तुमा लाग्ने महसुल बराबरको रकमको वैङ्ग जमानत राखी पैठारी गर्न पाउने छ। यसरी मालवस्तु पैठारी गर्दा विभागबाट त्यस्तो मालवस्तु र परिमाणको स्वीकृति लिनु पर्नेछ।”

(२) उपनियम (५) पछि देहायको उपनियम (५क) थपिएको छ :-

“(५क) उपनियम (५) बमोजिम पैठारी गर्ने मालवस्तुमध्ये मदिरा र चुरोट नेपाल सरकार, परराष्ट्र मन्त्रालयले नियम ३ को उपनियम (२) बमोजिम गरेको सिफारिसको आधारमा विभागबाट कूटनीतिक तथा महसुल सुविधा दिन तोकिएको व्यक्ति वा निकायलाई मात्र विक्री गर्न पाउनेछ।”

४. **मूल नियमावलीको नियम १७ मा संशोधन:** मूल नियमावलीको नियम १७ को उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (३) थपिएको छ:-

“(३) भन्सार कार्यालयको पक्षमा जारी गरिएको बैङ्क जमानत सम्बन्धित भन्सार कार्यालयबाट फुकुवा भएको लिखित जानकारी प्राप्त नभएसम्म बैङ्क जमानत जारी गर्ने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाले त्यस्तो बैङ्क जमानत बमोजिमको रकम सम्बन्धित भन्सार कार्यालयलाई बुझाउने दायित्वबाट उन्मुक्ति पाएको मानिने छैन।”

५. **भिकिएको:** मूल नियमावलीको ठाउँ ठाउँमा रहेका “स्थानीय विकास शुल्क” भन्ने शब्दहरू भिकिएका छन्।

सूचना-२

मूल्य अभिवृद्धि कर (एघारौँ संशोधन) नियमावली, २०६६

मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ लाई संशोधन गर्न वान्छनीय भएकोले,

मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ४१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यी नियमहरूको नाम “मूल्य अभिवृद्धि कर (एघारौँ संशोधन) नियमावली, २०६६” रहेको छ।
(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।
२. **मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६ मा संशोधन :** मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ (यसपछि “मूल नियमावली” भनिएको) को नियम ६ को उप-नियम (१) को सट्टा देहायको उप-नियम (१) राखिएकोछ:-

“(१) नियम ३ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि ऐनको दफा ९ मा उल्लेख भए बमोजिम विगत बाह्र महिनामा वस्तुको हकमा बीस लाख रुपैयाँसम्म र वस्तु तथा सेवा मिश्रित कारोबार र सेवाको हकमा दश लाख रुपैयाँसम्मको कारोबार गर्ने व्यक्तिले आफ्नो कारोबार दर्ता गराउनु पर्ने छैन। यसरी कारोबार दर्ता गराउनु नपर्ने व्यक्तिले आफ्नो कारोबार स्थलमा वस्तुको हकमा बीस लाख रुपैयाँसम्म र वस्तु तथा सेवा मिश्रित कारोबार र सेवाको हकमा दश लाख रुपैयाँसम्मको कारोबार मात्र भएकोले दर्ता हुनु नपर्ने भन्ने सूचना सबैले देखे गरी राख्नु पर्नेछ।

तर आफैँ पैठारी गर्ने घरेलु उद्योग बाहेक अन्य कुनै पनि व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा उद्योगले एक पटकमा दश हजार रुपैयाँभन्दा बढीको कर योग्य वस्तु व्यापारिक प्रयोजनको लागि पैठारी गर्दा आफ्नो कारोबार दर्ता गराउनु पर्नेछ।”

३. मूल नियमावलीमा नियम ६ख. थप : मूल नियमावलीको नियम ६क. पछि देहायको नियम ६ख. थपिएको छ :-

“६ख. निर्माण सेवा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : कुनै व्यक्तिले व्यावसायिक प्रयोजनका लागि पचास लाख रुपैयाँ भन्दा बढी लागतको भवन, अपार्टमेण्ट, सपिङ्ग कम्प्लेक्स वा विभागले तोकेको अन्य यस्तै प्रकारका संरचना निर्माण गर्दा दर्ता भएको व्यक्तिबाट मात्र गराउनु पर्नेछ।”

४. मूल नियमावलीको नियम ३९क. मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ३९क. को सट्टा देहायको नियम ३९क. राखिएकोछ :-

“३९क. नोक्सान भएको वस्तुमा तिरेको कर कट्टी गर्ने : (१) कुनै वस्तु आगजनी, चोरी, दुर्घटना, टुटफुट, ध्वंसात्मक गतिविधिका कारणले हानी नोक्सानी हुन गई त्यस्तो वस्तुको मौज्जातबाट लगत कट्टा गर्नु परेमा वा कम मूल्यमा बिक्री गर्नु पर्ने भएमा प्रमाण सहित त्यस्तो अवस्था भएको मितिले तीस दिनभित्र त्यस्तो वस्तुमा तिरेको कर कट्टी गर्नको लागि आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ।

(२) उप नियम (१) बमोजिम परेको निवेदन छानविन गर्दा हानी नोक्सानी भएको देखिएमा कर अधिकृतले त्यस्तो हानी नोक्सानी भएको वस्तुमा तिरेको करकट्टी गर्न दिन सक्नेछ।

तर बीमा गरिएको वस्तुको हकमा क्षतिपूर्ति प्राप्त गरेको हदसम्म हुने रकम करदाता स्वयंले करकट्टी गर्न सक्नेछ।”

सूचना-३

अन्तःशुल्क (दशौं संशोधन) नियमावली, २०६६

अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, अन्तःशुल्क ऐन, २०५८ को दफा २५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएकोछ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यी नियमहरूको नाम “अन्तःशुल्क (दशौं संशोधन) नियमावली, २०६६” रहेकोछ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९ को नियम ३४क. मा संशोधन : अन्तःशुल्क नियमावली, २०५९ (यसपछि “मूल नियमावली” भनिएको) को नियम ३४क. को सट्टा देहायको नियम ३४क. राखिएकोछ :-

“३४क. मदिरा बिक्री वितरण सम्बन्धी व्यवस्था : (१) काठमाडौं उपत्यका, नेपाल भित्रका उप-महानगरपालिका, नगरपालिका, सबै जिल्ला सदरमुकाम, राष्ट्रिय लोकमार्गहरू र विभागले

तोकेको सहायक लोकमार्गहरुमा मदिराको कारोवार गर्ने इजाजतपत्र प्राप्त गर्ने व्यक्तिले (होटेल, रेष्टुरेन्ट बाहेक) मदिरा र सुर्तिजन्य वस्तुको मात्र कारोवार गर्न पाउनेछ।

तर डिपार्टमेण्टल स्टोरले मदिराको अलग्गै बिक्री कक्ष राखी अरु सामानको पनि कारोवार गर्न पाउनेछ।

(२) यो नियम प्रारम्भ हुनु अगावै साविकमा महानगरपालिका, उप-महानगरपालिका तथा नगरपालिका क्षेत्र बाहेक मदिराको कारोवार गर्न इजाजतपत्र प्राप्त गर्ने व्यक्तिले सम्वत् २०६६ साल कार्तिक मसान्त भित्र उपनियम (१) बमोजिमको व्यवस्था बमोजिम मदिरा र सुर्तिजन्य वस्तुको कारोवार गर्नु पर्नेछ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम कारोवार गर्न नसक्ने व्यक्तिले उक्त अवधि भित्र आफूसँग भएको मदिरा बिक्री वितरण गरी वा आपूर्तिकर्ता वा उत्पादकलाई फिर्ता गरी मौज्जात शून्य गर्नु पर्नेछ। त्यसरी फिर्ता गर्न ल्याएको मदिरा उत्पादक वा आपूर्तिकर्ताले फिर्ता लिनु पर्नेछ।”

३. **मूल नियमावलीको अनुसूची-२ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको अनुसूची-२ को सट्टा यसै साथ संलग्न भए बमोजिमको अनुसूची-२ राखिएकोछ:-

“अनुसूची-२
(नियम ३ र ५ संग सम्बन्धित)

इजाजतपत्र लिनु पर्ने वस्तु तथा सेवाको इजाजतपत्र दस्तुर र नवीकरण दस्तुर देहाय बमोजिम हुनेछ :-

१. मदिरा र इथानोल उत्पादन तर्फ :-	
(क) स्प्रिट उत्पादन गर्ने प्रतिष्ठानको लागि ८०,०००।-	रु.
(ख) वियर उत्पादन गर्ने प्रतिष्ठानको लागि ८०,०००।-	रु.
(ग) ईथानोल उत्पादन गर्ने प्रतिष्ठानको लागि ८०,०००।-	रु.
(घ) वाईन/ब्राण्डी (फलफूलमा आधारित) मात्र बनाउने प्रतिष्ठानको लागि रु.४०,०००।-	
(ङ) अन्य मदिरा उत्पादनका लागि ८०,०००।-	रु.
(च) चुरोट उत्पादन गर्ने प्रतिष्ठानको लागि १००,०००।-	रु.

२. मदिरा विक्री वितरण तर्फ :-
- (क) होटल, रेष्टुरेण्ट तथा लजहरुको लागि
- (१) पाँचतारे होटल
रु.३०,०००।-
- (२) चारतारे होटल
रु.२५,०००।-
- (३) तीनतारे होटल
रु.१८,०००।-
- (४) दुईतारे होटल
रु.१२,५००।-
- (५) एकतारे होटल
७,०००।- रु.
- (६) स्वदेशी तथा विदेशी मदिरा बोतल
खोली विक्री वितरण गर्ने पर्यटक
स्तरको रेष्टुरेण्ट तथा रिसोर्ट
५,०००।- रु.
- (७) स्वदेशी मदिरा बोतल खोली
विक्री वितरण गर्ने साधारण
होटल, रेष्टुरेण्ट र बार तथा लज
३,०००।- रु.
- (ख) मदिरा विक्रेताको लागि :
- (१) मदिरा वितरक
२०,०००।- रु.
- (२) थोक विक्रेता
१२,०००।- रु.
- (३) स्वदेशी तथा विदेशी मदिरा विक्री गर्ने खुद्रा विक्रेता
८,०००।- रु.
- (४) महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका र नगरपालिकामा
स्वदेशी मदिरामात्र विक्री गर्ने खुद्रा विक्रेता
६०००।- रु.
- (५) महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका र नगरपालिका बाहेकका
अन्य क्षेत्रमा स्वदेशी मदिरामात्र विक्री गर्ने खुद्रा विक्रेता
२०००।- रु.
- (६) डिपार्टमेण्टल स्टोर
१०,०००।- रु.
- (ग) मदिरा निकासी तथा पैठारी कर्ताको लागि :
- (१) विदेशी मदिरा र स्पिट पैठारीकर्ता
२०,०००।- रु.
- (२) मदिरा निकासीकर्ता
३,५००।- रु.
- (घ) चुरोट निकासीकर्ता :
नेपाल बाहिर चुरोट निकासीकर्ता
३,५००।- रु.
३. पैठारी तथा अन्य वस्तु खरीद विक्री र उत्पादन तर्फ :

- (क) विदेशी चुरोट, सिगार, सुर्ती तथा सुर्तीजन्य वस्तु पैठारी गर्नेको लागि रु.
१०,०००।-
- (ख) विदेशी खैनी, जर्दा, नश पानपराग तथा पानमसला पैठारी गर्नेको लागि रु.
२५,०००।-
- (ग) पानपराग, पान मसला, चुरोट, खैनी, जर्दा, नश, सुर्ती, तथा सुर्तीजन्य वस्तु थोक खरीद बिक्री गर्नेको लागि रु.५,०००।-
- (घ) चुरोट, खैनी, जर्दा, नश, पानपराग तथा पानमसला खुद्रा खरीद बिक्री गर्नेको लागि रु.१,५००।-
- (ङ) विदेशी खुदो र गुँड पैठारी गर्नेको लागि रु.८,०००।-
- (च) खुदो, गुँड र स्प्रीट खरीद बिक्री गर्नेको लागि रु.३,५००।-
- (छ) ईटा उत्पादन गर्ने उद्योगको प्रतिभट्टाका लागि रु.
१,५०,०००।-
- (ज) **स्टोन क्रसर (गिट्टी रोडा उत्पादन गर्ने उद्योग)** रु.१,००,०००।-
- (झ) पावर क्रसर प्रयोग गरी उत्पादन हुने सख्खर (गुण), कालो सख्खर, रसकट उत्पादन गर्ने देहाय बमोजिमका उद्योगको लागि
- (१) भर्टिकल रोलर प्रयोग गर्ने उद्योगको लागि (दश हर्स पावरसम्मको) रु.१५,०००।-
- (२) होरिजेन्टल रोलर प्रयोग गर्ने उद्योगको लागि (दश हर्स पावर भन्दा बढीको) रु.३०,०००।-

द्रष्टव्य :

- (१) यस अनुसूची बमोजिमको यस्तो दस्तूर काठमाडौं उपत्यका बाहिरका ईटा उद्योगको हकमा पच्चीस प्रतिशत र दुर्गम क्षेत्रका फलफुलमा आधारित वाइन एवम् मदिरा उद्योगको हकमा पचहत्तर प्रतिशतले कम लाग्नेछ ।
- (२) एक एकाइले एकभन्दा बढी किसिमको मदिरा खरीद बिक्री गर्ने भएमा सबभन्दा बढी दरको दस्तूर मात्र बुझाए पुग्नेछ ।
- (३) तीन आर्थिक वर्षको लागि एकै पटक नविकरण गर्ने इजाजत पत्र वालालाई यस्तो दस्तूरमा दश प्रतिशत छुट हुनेछ ।
- (४) ईटा उत्पादक र स्टोन क्रसर उद्योगले प्रकरण ३ को खण्ड (छ) बमोजिम बुझाउनु पर्ने रकम मध्ये बीस प्रतिशत इजाजतपत्र लिंदा, चालीस प्रतिशत माघ मसान्तसम्म र बाँकी रकम जेठ मसान्तसम्म बुझाउने गरी किस्ता कायम गरिएकोछ ।
- (५) मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका ईटा उत्पादन र स्टोन क्रसर उद्योगहरूले इजाजतपत्र दस्तूर तिर्नु पर्ने छैन ।

तर यस्ता ईटा उत्पादक र स्टोन क्रसर उद्योगहरूले एक आर्थिक वर्षका लागि बुझाउनु पर्ने इजाजतपत्र दस्तूर भन्दा कम मूल्य अभिवृद्धि कर असुल गरी आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा दाखिला गरेको अवस्थामा त्यस्तो कम भएको रकम इजाजतपत्र दस्तूर वापत आर्थिक वर्ष समाप्त भएको एक महिना भित्रमा आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा दाखिला गर्नु पर्नेछ, र सो अवधिभित्र दाखिला नगरेमा सोमा ऐन बमोजिम बिलम्ब दस्तूर लाग्नेछ ।”

आज्ञाले

(रामेश्वरप्रसाद खनाल)
नेपाल सरकारको
सचिव